

Miasto Poezji: idea (manifest)

1.

„Miasto Poezji” to cykl wydarzeń kulturalnych współorganizowanych przez Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” i Instytut Filologii Polskiej KUL (podczas I edycji w 2008 r.). Wydarzenia o zróżnicowanym charakterze – od artystycznych poprzez popularyzatorskie, po naukowe – związane z literaturą oraz jej obecnością w Lublinie i odbywają się w przestrzeni całego roku. Hasłem przedsięwzięcia jest formuła: „Miasto poezji – poezja miasta”.

2.

Poezja wyraziście i w sposób znaczący wpisuje się w kulturowy charakter Lublina, co czyni nasze miasto miejscem wyjątkowym na mapie Polski. Z Lublinem związanych było wielu ważnych, nierzadko bardzo wybitnych poetów – jak Kochanowski, Rej, Klonowic, Krasicki, Koźmian, Pol, Arnsztajnowa, Łobodowski, Czechowicz, Kamieńska, Hartwig, Stachura, Tkaczyszyn-Dycki, Świetlicki. Tutaj mieszkają poeci współtworzący panoramę polskiej poezji współczesnej: Fert, Wierzbicki, Ostrowska, Niewiadomski. Lublin jest też miejscem intensywnego namysłu nad poezją – zarówno naukowego (na obu Uniwersytetach), jak i krytycznoliterackiego (tutaj ukazują się ważne, w dużej mierze poświęcone poezji, pisma literackie: „Kresy” i „Akcent”), a także artystycznego (poezja często była i jest inspiracją oraz materiałem, na którym pracują artyści lubelskich teatrów i lubelscy plastycy).

3.

Najważniejszym dla naszego miasta poetą jest Józef Czechowicz. To właśnie on – jeden z najwybitniejszych poetów polszczyzny – w swoim poetyckim dziele wydobył i pokazał niezwykłość Lublina. On też nazywał Lublin „miastem poetów” (podobnie czyni Waław Gralewski w „Stalowej tęczy” i Tadeusz Kłak w tytule swojej książki, „Miasto poetów”, poświęconej lubelskim poetom okresu międzywojennego). Dlatego też poetycką legendę Czechowicza czynimy punktem wyjścia dla myślenia o Lublinie, jako o „Mieście Poezji”.

4.

Zakładamy, że „Miasto Poezji” odwiedzą najwybitniejsi poeci wszystkich pokoleń oraz cenieni krytycy i badacze poezji. Planujemy też szereg działań, które obecność poezji w przestrzeni

publicznej czynią jednym z charakterystycznych rysów miasta. W naszym przekonaniu atutem przedsięwzięcia jest, po pierwsze, ścisłe powiązanie składających się na „Miasto Poezji” wydarzeń z unikalnym kulturowym kolorytem Lublina; po drugie: leżący u podstaw projektu nowoczesny sposób myślenia o obecności poezji we współczesnym świecie i o jej miejscu w życiu społecznym (zależy nam zwłaszcza na przełamaniu obiegowego przeświadczenia, że poezja jest sztuką wyłącznie elitarną).

5.

Sądzymy, że szczególnym walorem Festiwalu – wyróżniającym go w skali Europy – będą nowatorskie formy wprowadzania poezji w przestrzeń miasta, twórczego oddziaływania na świadomość i wyobraźnię jego mieszkańców, a co za tym idzie budowania ważnego wątku tożsamości Lublina jako miasta żywej obecności i żywego oddziaływania sztuki. Mieszkańcom Lublina (Lubelszczyzny) chcemy dać poczucie, że żyją w mieście (regionie), z którego nie trzeba wyjeżdżać, żeby móc uczestniczyć w doniosłych wydarzeniach kulturalnych, że można je kreować w Lublinie, i że mogą to być wydarzenia ważne nie tylko w perspektywie regionalnej, ale też ogólnopolskiej i europejskiej. Czyniąc z Lublina „Miasto Poezji”, chcemy zwłaszcza u młodych ludzi wyzwolić odwagę wyobraźni i twórczej myśli, bez której miasta wraz z okalającymi je regionami skazane są na jałowieństwo i marginalizację.

6.

Majowy termin Festiwalu daje szansę wpisania weń, jako partnerów – nauczycieli i uczniów lubelskich szkół (od podstawowych po średnie), studentów i pracowników wyższych uczelni (zwłaszcza obu Instytutów Filologii Polskiej) oraz animatorów tych instytucji kultury, które prowadzą działalność edukacyjną (zwłaszcza bibliotek i domów kultury). Formuła przedsięwzięcia pozwoli wykorzystać również potencjał tkwiący w lubelskich środowiskach artystyczny – teatrach, galeriach, stowarzyszeniach twórców.

7.

Mamy nadzieję, że współgospodarzami „Miasta Poezji” poczują się szczególnie przedstawiciele władz samorządowych, lokalni politycy oraz dziennikarze lubelskich mediów, a więc ci wszyscy, którzy mają w swoich rękach teraźniejszość i przyszłość Lublina.

8.

Wierzmy, że „Miasto Poezji” w kolejnych latach rozbudowywane i unowocześniane stanie się ważnym miejscem na kulturowej mapie Polski (Europy), a tym samym będzie mocnym argumentem w staraniach Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.